

Balázs Géza

A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport krónikája (2000–2012)

A kutatócsoport megalakulása

A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport 2000-ben azért alakult meg, hogy a hagyományos nyelvművelés értékeit megőrizve kiszélesítse és megújítsa a nyelvészet társadalmi tevékenységét, valamint egy gazdátlanul maradt területen (a magyar nyelvi kultúra) folytasson kutató-, szervező-, oktató-, ismeretterjesztő és közösségfejlesztő munkát. A kutatócsoport létrehozását Glatz Ferenc MTA-elnök nyelvművelő programja is ösztönözte.

Az alapozás

A kutatócsoport 2000. május 24-én alakult meg az ELTE Bölcsészettudományi Karának Mai Magyar Nyelvi Tanszékén. Alapító tagjai: Balázs Géza (ELTE BTK), Bódi Zoltán (ELTE TFK), Dede Éva (ELTE, Vörösmarty Gimnázium, Érd), Minya Károly (Nyíregyházi Főiskola) és Zimányi Árpád (EKF). Később a kutatócsoport munkájához kapcsolódott Horváth Péter (OFFI), majd rövid ideig tagja volt Domonkosi Ágnes (EKF) és Rihmer Zoltán (PPKE). Az üléseket számos egyetem és főiskola tanárai látogatták.

A kutatócsoport tagsága nyitott: elsősorban nyelvész szakemberek bekapcsolódását fogadja. Ám a kutatócsoport körül szerveződő körök már sokféle érdeklődésű ember számára kínálnak lehetőségeket. A Magyar Nyelvi Szolgáltató Irodában (Manyszi) nyelvész szakemberek (egyetemi és PhD-hallgatók) végeznek tanácsadást, de nem nyelvész segítők (például fordító, tolmács, korrektor, számítástechnikus, szervező) is találnak feladatot. A kutatócsoport és a Manyszi legtaggabb köre a „szellemi kör”, ennek tagjai felvállalják a csoport „szellemiségét”, és alkalmanként segítik a munkatársakat. A kutatócsoportnak nincs formális vezetője. Az alapítók ellátnak egyfajta szellemi vezetéssel, az irodavezető végzi a technikai szervezést.

A kutatócsoport intézményi háttérét az Inter Kultúra-, Nyelv- és Médiakutató Központ Kht. (2009-től Nonprofit Kft.) biztosítja. A kutatócsoport együttműködik egyetemi-főiskolai tanszékekkel, a Magyar Szemiotikai Társasággal, az Akadémiai Klubban megalakult Szarvas Gábor Asztaltársasággal, további tudományos és társadalmi szervezetekkel (például az Anyanyelvápolók Szövetségével, a Bárczi Géza Kiejtési Alapítvánnyal és az Anyanyelvi Konferencia – A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságával). A munkatársak (főállású munkájuk mellett) rendszeresen publikálnak hazai nyelvészeti folyóiratokban, részt vesznek konferenciákon, és számos helyen tartanak ismeretterjesztő előadásokat.

A kutatócsoport működésének anyagi háttérét a következők jelentették: az MTA Nemzeti Stratégiai Kutatások Programja (2000–2004: *A magyar nyelv az informatika korában*), az MTA Társadalomkutató Központ és az ELTE-hez kapcsolódó FKFP 0309/2000 *Magyar nyelvstratégiai kutatások* (2000–2002), valamint az OTKA T043725 *A magyar nyelv az informatika korában. Nyelvstratégiai kutatások* (2003–2006) pályázatok. 2004-ben a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által első ízben meghirdetett *Édes Anyanyelvünk* pályázat tudományos dolgozat kategóriájában a kutatócsoport jelígyes pályázata második (megosztott) díjban részesült. 2005-ben ugyanezen a pályázaton a kutatócsoport által jegyzett *A tiszta és közérthető kommunikációért*

program támogatást kapott egy nyelvi iroda létrehozására. 2006-tól a Nemzeti Kulturális Alap számos pályázata segítette a működést.

Elméleti-szemléleti alapok

A nyelvstratégia célja a következő: a (külső) nyelvészet elveinek és módszereinek a segítségével leírni, magyarázni a nyelvet, a nyelvhasználatot, valamint kijelölni a nyelvészet társadalmi feladatait. Fontos törekvés a nyelvstratégia tudományos kereteinek a kialakítása; a döntéshozók és az anyanyelvi beszélők segítése. A nyelvstratégia rendszertani helye a „nyelvi cselekvések” között a következő: nyelvpolitika – nyelvi tervezés – nyelvstratégia – nyelvművelés – nyelvvédelem.

A lehetséges magyar nyelvstratégia, cselekvési program antropológiai nyelvészeti (etnolingvisztikai) szemléletű. Meghatározói: a nyelv alkata, a társadalom nyelvszemlélete és a nyelvi cselekvés hagyományai. A nyelvstratégia feladatát az alábbiak jelentik: nyelvtudományi alap kutatások, tudományos felmérések figyelembevételével a jobb, sikerebb nyilvános kommunikáció elősegítése. A nyelvstratégia a kommunikációt szocio- és pszichokulturális környezetében értelmezi. A tudományos kutatás, értelmezés mellett fő tevékenysége a nyelvi ismeretterjesztés. A nyelvművelődés (tanítás és tanulás) célja az egyén nyelvhasználatában bizonyos automatizmusok, valamint az önreflexivitás, a saját nyelvhasználatra való figyelés, az értékelés képességének a kialakítása. A nyelvstratégia és az ezen alapuló modern nyelvművelés módszere előítéletektől és diszkriminációtól mentes.

A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport elméleti alapját Balázs Géza nyelvstratégiai trilógiája foglalja össze: *Magyar nyelvkultúra az ezredfordulón* (A–Z Kiadó, Budapest, 1998), *Lehetséges nyelvi szabványok* (A–Z Kiadó, Budapest, 2000), *Magyar nyelvstratégia* (Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2001).

A kutatócsoport céljai, működése

A kutatócsoport fő célja a nyelvi kutatások és a társadalmi kapcsolatok megteremtése, egy lehetséges, a nemzetközi normákat (más országok nyelvstratégiáit) is figyelembe vevő magyar nyelvstratégia kidolgozása. Feladata a gyakorlati (mindennapi) nyelvstratégiai-nyelvművelő munka, illetve ennek támogatása. A kutatócsoport további célja még a nyelvművelési módszerek kritikája és megújítása; a tudományos anyaggyűjtés és a kvantitatív vizsgálatok.

A működés terei a kutatómunka mellett: tudományos felolvasóülések, találkozók, konferenciák szervezése, szakmai kiadványok megjelentetése, pedagógiai-társadalmi kapcsolatok (előadások, foglalkozások, napok, hetek, emlékülések stb.) megvalósítása és az ezeken való képviselés.

Az első öt év (2000–2005)

Az újonnan megalakult kutatócsoport az egyik legjelentősebb rendezvényét az MTA nagytermében tartotta 2000. december 4-én *Mit tehetünk a magyar nyelv korszerűsítéséért?* címmel. A nyelvművelő konferencián 25 előadás hangzott el. 2001. november 14-én ugyanitt került sor *A nyelvi hiány. Hiányok a mai magyar nyelvben és nyelvkultúrában* című, 15 előadásból álló konferenciára, amely célul tűzte ki mindazoknak a hiányoknak a számbavételét, amelyek a mai magyar nyelvben, nyelvéírásban és nyelvkultúrában mutatkoznak. A 2002. február 18. és május 13. között megrendezett, *Az internetkorszak kommunikációja* című, 12 előadásból álló multidiszciplináris rendezvénysorozat a Magyar Szemiotikai Társasággal közösen valósult meg az ELTE tanári klubjában. 2003. március 11-én a kutatócsoport *Szöveg/félre/értés. A szövegértés helyzete mint nyelvstratégiai kérdés* címmel szervezett konferenciát és műhelybeszélgetést.

A kutatócsoport kihelyezett nyilvános ülései a következő időpontokban és helyszíneken voltak: 2002. május 16–17. (Nyíregyházi Főiskola); 2003. április 29–30. (EKF, Eger: *Nyelvstratégiai feladatok a 21. század küszöbén*); 2004. április 28–30. (Vas Megyei Pedagógiai Intézet és TIT, Szombathely: *Hagyomány és megújulás nyelvünkben*). A kutatócsoport 2004-től az Anyanyelvápolók Szövetségével közösen rendezi az Ifjú nyelvművelők konferenciáját is, ebből ebben az időszakban kettő valósult meg: 2004. november 19–20. (Miskolctapolca); 2005. november 18–20. (Bük).

2005-től minden év júliusában megrendezik a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete által szervezett újvidéki Apáczai Nyári Akadémián a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport napját. 2005. június 16-án az MTA épületében *Ötéves a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport és a Szarvas Gábor Asztaltársaság* címmel került sor baráti találkozóra. (A Szarvas Gábor Asztaltársaság létrejöttét több más tudós társasággal együtt Glatz Ferenc szorgalmazta az Akadémia „társadalmiasításának” az érdekében.) Részben az akadémiai konferenciák összefoglaló előadásait tartalmazza a 2004-ben *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője (I–II.)* című, 45 szerző munkáját tartalmazó kötet (Balázs 2004).

A kutatócsoport első öt esztendejéről részletes összefoglaló készült (Minya–Balázs 2005), és külön kötetben jelent meg az első öt évet záró kutatócsoporti összegzés (Balázs 2005).

A második öt év (2006–2010)

Pályázati támogatásból 2006. január 3-án nyitotta meg kapuját és a virtuális világ előtt a honlapját a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (Manyszi). Honlapjának címe: www.e-nyelv.hu, www.manyszi.hu. A Manyszi történetéről is jelent meg részletes összefoglaló (Nagy–Balázs 2010), továbbá a *Széphalom* című évkönyv 2007-től minden évben közreadja a kutatócsoport és a Manyszi eseményeit.

Az iroda megalakulásának első pillanatától kezdve folyamatosan (online) működteti ingyenes nyelvi gyorsszolgálatát. Ebben kezdetben elsősorban a kutatócsoport munkatársai vettek részt, az elmúlt évek során azonban sok fiatal nyelvész is bekapcsolódott a tanácsadó munkába. A kutatócsoport és a Manyszi új tagokkal bővült, erősödött. A kutatócsoport és az iroda munkatársai 2010-ben a következők voltak: Aczél Petra, Balázs Géza, Biró János, Bódi Zoltán, Dede Éva, Hasap Klára, Horváth Péter Iván, Juhász Péter, Kiss Zoltán, Klein Laura, Kozma Judit, Minya Károly, Nagy Levente Péter, Pölcz Ádám, Szegi Ádám, Takács Szilvia, (Sebestyén-) Tóth Orsolya, Tölgyesi Beatrix, Vasné Tóth Kornélia, Veres Anna, Veszelszki Ágnes, Zimányi Árpád. Irodavezetők: Máté Bálint (magyar–történelem szakos tanár, 2005–2006), Nagy Levente (alkalmazott nyelvész – angolnyelv-tanár, 2006–2010, 2007-ben első nyelvészként Junior Prima díjas nyelvész), Pölcz Ádám (egyetemi, majd PhD-hallgató, 2010–).

Változások is történtek: 2011-ben távozott Klein Laura és Szegi Ádám, 2012-ben pedig Biró János. Kiss Zoltán 2011-ben sajnos meghalt, a Manyszi örökös tagjává választották. 2011-ben a kutatócsoporthoz csatlakozott: Aczél Petra, (Újszászi) Bogár László, Boldog Katalin, Bódi Ágnes, Deák-Sárosi László, Hujber Szabolcs, Pál Dániel Levente, Terjéki Tamás, Vid Gabriella; 2012-ben: Fráter Zoltán, Gál Soma, Bagi Marcell; 2013-ban: Bender Márk, Pusztay János, Szűcs Gábor, Uzonyi Kiss Judit.

Mivel a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat egyre nehezebben birkózott meg az általa 1967-ben elindított magyar nyelv hete sorozat lebonyolításával – az áprilisi rendezvény szervezését 2000-től átvette az Anyanyelvápolók Szövetsége és a kutatócsoport. A 2006. évi rendezvényt Egerben nyitotta meg Mádl Ferenc köztársasági elnök és Vizi E. Szilveszter, az MTA akkori elnöke. Erre az alkalomra jelent meg *A magyar nyelv hete 1967–2006.* című kiadvány, amely (a kutatócsoport segítségével) összefoglalja a magyar nyelv hete negyvenéves történetét (H. Varga 2007).

2006. április 12-én *Hogyan változik a nyelv?* címmel rendezte meg éves konferenciáját a kutatócsoport az érdi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban. 2006. június 16-án volt az Akadémián a második Szarvas-nap. Könyvbemutatók is helyet kaptak: a Tóth Szergej által szerkesztett *Hatalom – interdiszciplináris megközelítésben*, valamint az azóta az internetes vagy digitális nyelvészet fontos dokumentumának tekintett *Az internetkorszak kommunikációja* című kötet Balázs Géza és Bódi Zoltán szerkesztésében. Az első kötetet Almási Miklós, a másodikat Z. Karvalics László mutatta be. Technológiai különlegességként kapott bemutatkozási lehetőséget a *Helyesen. Ę-jelölő eszköz szoftver*, amely az e : Ę használatának eddigi legpontosabb összegzése.

2007-ben a kutatócsoport legnagyobb vállalkozása a hétéves munka eredményeként megjelent *Magyar nyelvhasználati szótár* (Balázs Géza és Zimányi Árpád szerk., további szerzők: Bódi Zoltán, Dede Éva, Minya Károly, a mutatót készítette: Veszelszki Ágnes). A 323 oldalas könyvet a celldömölki Pazu–Westermann Kiadó jelentette meg. A nyelvhasználati szótárban mintegy 6500 nyelvi, helyesírási jelenség, szó, szólás magyarázata található meg (részletes mutatóval). A *Magyar nyelvhasználati szótár* (rövidítése: MNySz.) egy új szótártípust jelent Magyarországon. Ötvözi a nyelvhelyességi, a helyesírási, az idegen szavak, az értelmező, a magyarázó, a kiejtési, a szinonima, a szaknyelvi, a stilisztikai, sőt egy kicsit a frazeológiai szótárak erőit is.

2007. április 20-án az ELTE-n rendezte meg a kutatócsoport a 3. *Nyelv – kultúra fórumot* – ezen a néven folytatódott a fiatal nyelvművelők konferenciája. 2007-től megerősödött a kutatócsoport és a széphalmi „nyelvmúzeum” kapcsolata. A munkatársak elképzeléseikkel, terveikkel segítették A Magyar Nyelv Múzeuma tartalmi felépítését, valamint későbbi programjait. A múzeum 2008. április 23-án nyílt meg. Két állandó kiállítása tematikájának megalkotásában kivette részét a kutatócsoport, és számos későbbi programjának helyszíne lett a múzeum. 2007. november 28-án az ELTE nyelvészeti könyvtárában *Kodály Zoltán és a magyar nyelvi műveltség* címmel tartottunk ünnepi ülést és tudományos tanácskozást a Bárczi Géza Kiejtési Alapítvánnyal. A tanácskozás anyaga megjelent: *Kodály Zoltán és a magyar nyelvi műveltség, Kodály Zoltán életművének időszerűsége* (Adamikné et. al. 2008). 2008-tól a Manyszi önálló rovattal jelentkezik az *Édes Anyanyelvünk* című folyóiratban (1).

A kutatócsoport tudományos-ismeretterjesztő feladatának eleget téve szinte minden évben megjelentet egy-egy kötetet. 2008-ban a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával egy nemzetközi áttekintés született: *Európai nyelvművelés – az európai nyelvi kultúra múltja, jelene és jövője* címmel (Balázs–Dede 2008). A kötet 40 szerző közel félszáz tanulmányát tartalmazza, betekintést nyújtva az európai országok többségének és néhány kontinensünkön kívüli országnak a nyelvstratégiai-nyelvművelő hagyományaiba.

2009-ben jelent meg az *Európai helyesírások* című kötet (Balázs–Dede 2009). 2009-ben adta ki a kutatócsoport a Balázs Géza és Takács Szilvia szerzőpáros kötetét, a *Bevezetés az antropológiai nyelvészetbe* című tudományos munkát (Balázs–Takács 2009). 2009-ben elindult a kutatócsoport elektronikus folyóirata, az *E-Nyelv Magazin* (szerkesztője: Horváth Péter Iván 2009–2010, Balázs Géza 2010–). A lap évente négy alkalommal tematikus összeállítást, folyamatosan (online) egyéb írásokat közöl (2).

2009. október 27-én ünnepelték Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulóját. Ebből az alkalomból a művelődési kormányzat meghirdette *A magyar nyelv évét*, amelyhez sok ponton kapcsolódott a kutatócsoport és a Manyszi. Támogatta a *Hagyd egy szót magad után!* és a *Hadarva írok* pályázatokat, népszerűsítette a Petőfi Irodalmi Múzeum *A Szép és a Jó, Kazinczy és a művészetek* című kiállítását, valamint az eddigi legteljesebb nyelvemlék-kiállítást: *Látjátok feleim... Magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. századig* az Országos Széchényi Könyvtárban. 2010 februárjában világhálós, közösségi (web 2.0) szómagyarázó honlapot (portált) indított a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (3). A honlap azóta is folyamatosan működik.

A kutatócsoport szakmai tanulmányútja 2010. június 4. és 6. között a Dél-Alföldre vezetett. A 2010. június 17-én tartott Szarvas Gábor-napon az MTA székházában hirdették ki a 11. országos anyanyelvi pályázat eredményét, és itt mutatták be a nagyközönségnek a kutatócsoport újabb tanulmányköteteit: *Kazinczy nyomában*, valamint

Jelentés a magyar nyelvről 2006–2010. + Új magyar szavak szótára 1998–2010. 2010. november 23–24-én az ELTE Bölcsészettudományi Karán *Kultúra és nyelv, kulturális nyelvészet. Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában* 3. címmel a Mai Magyar Nyelvi Tanszék és a kutatócsoport nagyszabású konferenciájára került sor (csaknem 80 előadóval). Az óriási érdeklődés cáfolni látszik azt a megállapítást, hogy a magyar nyelvtudomány elsősorban „belső”, strukturális kérdésekkel foglalkozó tudománnyá vált, úgy tűnik, hogy nagy az igény a „teljes”, „külső” nyelvtudományra, amely egyaránt foglalkozik folklórral, irodalommal, művelődéstörténettel, történelemmel, filozófiával, vallással, szemiotikával stb. A kutatócsoport ennek a széles és színes hagyománnyal rendelkező nyelvtudományi tevékenységnek az örökségét folytatja. A konferencia anyaga a magyar kulturális nyelvészet első nagy áttekintéseként jelent meg *Nyelv és kultúra. Kulturális nyelvészet* címmel (Balázs–Veszelszki 2012).

2010 novemberében rendezték meg Kassán a 42. Kazinczy-napokat. Ettől az évtől kezdve a kutatócsoport is képviselteti magát előadásokkal a rendezvényen. A kutatócsoport (az úgynevezett Diófa-kör mellett) ösztönzője volt a 2010. december 6-án indított Czuczor–Fogarasi-emlékkonferenciáknak, amelyek célja az, hogy a Czuczor–Fogarasi-szótárban rejlő értékeket feltárják, hasznosítsák. A később sorozattá nőtt konferenciát kezdettől támogatja a Magyar Művészeti Akadémia.

A kutatócsoport tevékenysége 2011-től

Történelmi dátum 2011. szeptember 26., amikor a Magyar Országgyűlés ellenszavazat nélkül elfogadta, hogy november 13-a legyen a magyar nyelv napja. 2011-től minden év november 13-án tudományos-kulturális rendezvények foglalkoznak a magyar nyelvvel. Az anyanyelvi programok palettájáról hiányzó családi rendezvényt a kutatócsoport, a Manyszi, valamint A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága (MNYKNT) teremtette meg 2011-ben a széphalmi anyanyelvi juniális megalapításával. A juniális 2014-ben várhatóan „nyelvésztaborrrá” növi ki magát. A kutatócsoport és az MNYKNT széphalmi emlékkonferenciái a következők: 2011: *Jeles nyelvművelők (Kazinczytól Lőrinczéig)*; 2012: *Étel és nyelv* – az országos vadételfőző versenyhez kapcsolódva; 2013: *WS100 – Élménykonferencia Weöres Sándor 100. születésnapján*. A konferenciák anyagát a *Nyelvünk és Kultúránk* című folyóirat folyamatosan megjelenteti.

Németországi mintára 2011-ben indította meg a kutatócsoport és a Manyszi *Az év szava* szavazást (kategóriák: az év szava, az év antiszava, az év ifjúsági szava, az év költői szava). 59 nyelvész 77 rövid összefoglalóját tartalmazza a *Nyelvészetről mindenkinek* című kötet (Balázs 2011). A nyelvtudomány szinte minden ágát bemutatja, néhány új nyelvészeti terület első magyar összefoglaló ebben a könyvben olvasható, például: az antro-, bio-, digitális, e-, etno-, folklór-, funkcionális, gender-, generatív, geo-, igazságügyi, interkulturális, kognitív, kontrasztív, korpusz-, kulturális, marketing-, öko-, pszicho-, strukturális, szocio- és teolingvisztikáé.

2012. január 6-án folytatódott a magyar nyelv törvényszerűségeinek feltárására szerveződött Czuczor–Fogarasi-emlékkonferencia, amelynek témája a következő volt: „Ha szabad a magyart a magyarból magyarázni...”. *Nyelvünk, a hungarikum* címmel a magyar nyelv hete ünnepélyes megnyitója 2012. április 23-án zajlott le Szombathelyen. 2012-ben a kulturális kormányzat átszervezte a múzeumi hálózatot, megszűnt a hatvanas évek óta működő megyei múzeumi rendszer. Ennek kapcsán új fenntartót kapott A Magyar Nyelv Múzeuma is – a Petőfi Irodalmi Múzeum lett az anyaintézménye. Az átszervezéskor több szervezet, intézmény nevében tervezet készült a *Kazinczy Ferenc Anyanyelvi Múzeum és Nyelvstratégiai Intézet* címmel egy integrált, országos nyelvi múzeum és kutatóhely létrehozására; valamint a nyelvészeti muzeológia megteremtésére. (A terv csak töredékesen vált valóra 2013-ban.)

Összegzés

A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport egyetemközi kutatási és társadalmi nyelvikultúra-terjesztő szervezetként működik. Folyamatosan szemlézi, elemzi a mai magyar nyelvi változásokat, e témában könyveket, ötéves és éves jelentéseket ad ki. Kiemelt területe az internetnyelvészet. Ennek folyóirata: a www.e-nyelvmagazin.hu. Határon innen és túl nyelvi ismeretterjesztő feladatokat lát el. 2005-től rendszeres résztvevője az újvidéki Apáczai Nyári Akadémiának, 2010-től a kassai Kazinczy-napoknak. Más anyanyelvi-nyelvművelő szervezetekkel, intézményekkel karöltve rendezvénysorozatok szervezője (a magyar nyelv hete, a magyar nyelv napja, anyanyelvi juniális, Szarvas Gábor-nap). 2006-ban létrehozta a Magyar Nyelvi Szolgáltató Irodát (Manyszi), amelyben folyamatos (online) nyelvi tanácsadást működtet. Honlapján (www.e-nyelv.hu) gyűjti a magyar nyelvvel kapcsolatos híreket, eseményeket. 2009-től www.szomagyarito.hu címmel közösségi szomagyarító portált hozott létre. 2010-től megszavaztatja az év szavait. A kutatócsoport fontos szerepet vállal a magyar nyelvi kultúrával kapcsolatos stratégiai kutatásokban és a nyelvi ismeretterjesztésben.

Irodalom

- Adamikné Jászó Anna et. al. 2008. *Kodály Zoltán és a magyar nyelvi műveltség, Kodály Zoltán életművének időszerűsége*. Bárczi Géza Kiejtési Alapítvány. Budapest.
- Balázs Géza (szerk.) 2004. *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője I–II*. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest.
- Balázs Géza (szerk.) 2005. *Jelentés a magyar nyelvről (2000–2005)*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Balázs Géza (szerk.) 2011. *Nyelvészetről mindenkinek*. Inter Nonprofit Kft. Budapest.
- Balázs Géza – Dede Éva (szerk.) 2008. *Európai nyelvművelés – az európai nyelvi kultúra múltja, jelene és jövője címmel*. Prae.hu. Budapest.
- Balázs Géza – Dede Éva (szerk.) 2009. *Európai helyesírások – Az európai helyesírások múltja, jelene és jövője*. Inter Kht. – Prae.hu. Budapest.
- Balázs Géza – Takács Szilvia 2009. Bevezetés az antropológiai nyelvészetbe. Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU. Kiadó. Celldömölk–Budapest.
- Balázs Géza – Veszelszki Ágnes 2012. *Nyelv és kultúra. Kulturális nyelvészet*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest.
- H. Varga Gyula (szerk.) 2007. *A magyar nyelv hete 1967–2006. Az anyanyelvi ismeretterjesztés négy évtizede*. Diamond Kiadó. Eger.
- Minya Károly – Balázs Géza 2005. A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport története (2000–2005). In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről (2000–2005)*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 176–188.
- Nagy Levente – Balázs Géza 2010. A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport (2005–2009) és a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (2006–2009) története. In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről 2006–2010. + Új szavak szótára 1998–2010*. Inter. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. 278–307.

- (1) Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda. <http://www.manyszi.hu> (2013. november 10.)
- (2) E-Nyelv Magazin. <http://www.e-nyelvmagazin.hu> (2013. november 10.)
- (3) Szomagyarító portál. <http://www.szomagyarito.hu> (2013. november 10.)

További irodalom

- Balázs Géza (szerk.) 2010. *Jelentés a magyar nyelvről, 2006–2010*. (Új magyar szavak szótára, 1998–2010). Inter-Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest.

- Balázs Géza 2011. Jelentés a magyar nyelvről, nyelvstratégiáról. (Események, beszámolók, dokumentumok – 2010/2011). In: *Széphalom 21. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 161–172.
- Balázs Géza 2012. Jelentés a magyar nyelvről, nyelvstratégiáról. (Események, beszámolók, dokumentumok – 2011/2012.) In: *Széphalom 22. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 179–184.
- Balázs Géza – Nagy Levente 2010. Tíz év az úton. Tízéves a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport (2000–2010), ötéves a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (2006–2011). In: *Széphalom 20. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 183–196.
- Nagy Levente 2007. Új intézmény a nyelvművelés szolgálatában. In: *Széphalom 17. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 449–450.
- Nagy Levente 2008. Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda, 2008. In: *Széphalom 18. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 69–74.
- Nagy Levente 2009. Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda, 2009. In: *Széphalom 19. A Kazinczy Társaság Évkönyve*. 291–296.

Balázs, Géza: The Chronicle of the Hungarian Language Strategy Research Group (2000–2012)

Az írás szerzőjéről

Balázs Géza

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

balazsge[kukac]due.hu

<https://orcid.org/0000-0003-3440-2959>